

5. SEMINÁŘ

Akcie – vybrané otázky

A. K seminářům obecně

Předmět není ukončen zápočtovým testem. Podmínkou získání zápočtu je aktivní průběžná účast v seminářích. Znalosti a orientace v problematice práva cenných papírů tak budou vyžadovány průběžně v každém semináři – včetně toho prvního. Pouhá fyzická přítomnost na semináři není podstatná. Nepřítomnost ano. Před každým seminářem je třeba:

- a) poctivě přečíst povinnou literaturu k danému tématu (jde o běžně dostupné zdroje, většina z nich je navíc v databázích knihovny, těžce dostupné zdroje dostanete skenované),*
- b) připravit si výklad ke každému z klíčových slov,*
- c) vypracovat zadání a připravit si odpovědi na všechny zadané otázky.*

Seminář povedu tak, že budu konfrontovat Vaše odpovědi a názory k zadaným otázkám a klíčovým slovům (budou-li nějaké) s těmi svými. První seminář pro vás může být rozčarováním. Pokud zjistím zjevnou neznalost, je zřejmé, že účast pro vás prostě nebyla přínosná tak, jak mohla být. Seminář Vám proto započtu až poté, co prokážete přiměřenou znalost příslušného semináře (klíčová slova, zadání, úkoly, otázky) v rámci konzultací (můžete přijít kdykoliv v konzultačních hodinách). Pro zápočet je potřeba absolvovat všechny semináře (resp. si je nahradit v rámci konzultací).

B. Povinná četba před seminářem (bez ní to opravdu nepůjde)

- Kotásek, J., Pihera, V., Pokorná, J., Vítek, J. Právo cenných papírů. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 59–93.
- Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1128 s. (dostupné na Beck-online a rovněž v knižní podobě), k tomu: komentář k § 245–249, celý Díl třetí: Oddíl první: Akcie (komentář k § 256 – § 285).
- Pokorná, J., Kožiak, J., Pekárek, M., Tomášková, E. a Kerlinová, A. Obchodní společnosti a družstva. V Praze: C. H. Beck, 2014 s. 266–271
- Čech, P., Šuk, P. Právo obchodních společností v praxi a pro praxi (nejen soudní). Praha: Bova Polygon, 2016, s. 273–276
- Chalupa, I., Reiterman, D. Cenné papíry, C.H.Beck, 2014 (třetí kapitola)
- Janošek, V. <https://www.epravo.cz/top/clanky/stinovy-prevod-akcii-109787.html>
-

C. Další doporučená literatura

- ČERNÁ, S. O akciích s rozdílnou vahou hlasů v budoucím českém akciovém právu. Obchodněprávní revue. 2012, č. 7–8, s. 193–196.
- ČERNÁ, S. Volba druhů podílů (akcií) a její limity. Rekodifikace a praxe. 2015. č. 12,

Konzultace: út od 13.40-15,00 v místnosti 248

s. 11–16.

- ČERNÁ, S. K právům, která lze spojit s akcií. Obchodní právo. 2016, č. 3, s. 82–86.
- MAZANEC, L. Současná právní úprava přijímání akcií k obchodování na regulovaný trh, Obchodněprávní revue 2016, č. 11–12
- <https://www.epravo.cz/top/clanky/inkorporovani-zvlastni-povinnosti-do-akcie-108051.html>
- KŘÍŽ, R. Problematika podpisů členů představenstva jako povinné náležitosti listinných akcií, Bulletin Advokacie, 2018, č. 4
- <https://www.epravo.cz/top/clanky/evidence-investicnich-nastroju-109486.html>
- SÁDECKÝ, L. https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_656-nektere-prakticke-otazky-ke-stanovam-pri-omezeni-prevoditelnosti-akcii-na-jmeno

D. Co by vám mělo být zhruba jasné na základě četby, tj. ještě před seminářem

- a) Co je to akcie? Jaké jsou její náležitosti?
- b) Lze podpis členů představenstva nahradit mechanicky (faksimile, sken podpisu)?
- c) Co znamená pojem účastnický a deklaratorní cenný papír?
- d) Emisní kurs, jmenovitá a účetní hodnota, emisní ážio
- e) Co jsou to kusové akcie? Může vydat společnost akcie se jmenovitou hodnotou a zároveň kusové akcie? Jak se určí emisní kurs u kusové akcie?
- f) Hromadná akcie
- g) Podoba akcií – výhody a nevýhody
- h) Listinná a zaknihovaná akcie
- i) Forma akcií (čím se liší od obecné úpravy cenných papírů)
- j) Akcie na jméno v. akcie na majitele
- k) Způsoby převodu akcií
- l) Převoditelnost akcií. Způsoby omezení převoditelnosti. Povinný odkup
- m) Ke kterému okamžiku se akcionář stává akcionářem společnosti
- n) Nesplacená, nevtělená, nevydaná akcie
- o) Zatímní list (jakým způsobem je lze převést)
- p) Základní akcionářská práva
- q) Akcionářské dohody
- r) Druhy akcionářských dohod
- s) Drag-along, Tag-along, shoot-out
- t) Druhy akcií
- u) Co lze považovat za tzv. zvláštní práva akcií?
- v) Limity tvorby akcií se zvláštními právy.
- w) Lze emitovat akcie se zvláštními právy, aniž by byly emitovány kmenové akcie?
- x) Lze přidávat i odebírat práva z akcií?
- y) Samostatně převoditelná práva
- z) Nucený přechod účastnických cenných papírů a sell-out

Konzultace: út od 13.40-15,00 v místnosti 248

E. Klíčová slova a okruhy k diskusi (před seminářem si ověřte, zda jste schopni ke každému z pojmů podat výklad)

Akcie, jmenovitá hodnota akcie, emise akcie, emisní kurs, emisní ážio, „pod pari“, upisování akcií, právo přednostního úpisu akcií, druhy akcií, forma akcií, podoba akcií, „listinné“ akcie, akciová kniha, zaknihované akcie, imobilizované akcie, akcie na jméno, akcie na majitele, nesplacená akcie, nevtělená akcie, nevydaná akcie, zatímní list, hromadná akcie, kmenová akcie, akcie se zvláštními právy, prioritní akcie, kusová akcie, vinkulovaná akcie, vinkulace akcií u jednočlených korporací, akcionářské smlouvy, SHA, dead lock, drag along, tag along, shoot-out, nabídky převzetí, vytěsnění, sell-out.

F. Zadání na seminář (vypracujte před seminářem!)

1. Pan Růžička a pan Tulipán (oba jako prodávající) uzavřeli dne 10. května 2017 s panem Hlínou (jako kupujícím) smlouvu o prodeji 100% akcií (listinné akcie na jméno) společnosti Flower a. s. za celkovou kupní cenu ve výši 10.000.000 Kč. Pan Hlína kupní cenu zaplatil v plné výši do 1 měsíce od uzavření smlouvy. V čl. V nazvaném "Akcie" prodávající prohlašují, že: "*finanční stav společnosti Flower a. s. odpovídá stavu zobrazenému v účetní závěrce a tato účetní závěrka poskytuje pravdivý a věrný obraz stavu majetku a závazků společnosti*". Při běžném provozu společnosti kupující pan Hlína zjistil, že účetní závěrka neodpovídá realitě. Na skladě chybí zásoby cibulek tulipánů a vzniklo tak manko ve výši 1.500.000 Kč, které nebylo zohledněno ve smlouvě, a objevil se též věřitel z minulosti s pohledávkou ve výši 500.000 Kč. Oba tyto nedostatky nebylo možné zjistit ani při due dilligence prováděné kupujícím před uzavřením smlouvy.

Kupující dopisem doručeným prodávajícím dne 15. července 2017 oznámil, že akcie nemají vlastnosti, které si vymínily ve smlouvě s uvedením výše označených vad. Nárokuje po prodávajících slevu z kupní ceny ve výši 2.000.000 Kč.

Prodávající slevu odmítají.

a) O jaký smluvní typ se jednalo v případě smlouvy o převodu akcií za úplatu? (k tomu uveďte relevantní ustanovení zákona). Jaké jsou podmínky převodu?

b) Jaké má smlouva o převodu akcií účinky?

c) Lze považovat čl. V za stanovení vlastností akcií? (náповěda v judikatuře). Jaké to má důsledky pro kupujícího?

d) Jaký by byl rozdíl v řešení vad podniku (nesrovnalosti účetní závěrky), jestliže by se dospělo k závěru, že se nejedná o vlastnosti akcií?

2. Akciová společnost má následující druhy akcií: (posuďte jejich správnost, případně diskutujte o potenciálních problémech)

Základní kapitál společnosti činí: 2.000.000 Kč a je rozdělen na:

Zakladatelské akcie – 90 ks, jmenovitá hodnota (jh) 20.000 Kč

Manažerské akcie

Akcie typu A – 5 ks, jh 10.000 Kč

Akcie typu B – 5 ks, jh 10.000 Kč

Akcie typu C – 5 ks, jh 10.000 Kč

Akcie typu D – 5 ks, jh 10.000 Kč

Konzultace: út od 13.40-15,00 v místnosti 248

Zakladatelské akcie:

- neomezeně převoditelné, hlasovací právo, 1 ks akcie o jh 20.000 Kč má 5 hlasů
- je s nimi spojeno předkupní právo na akcie A–D

Manažerské akcie (akcie A–D)

- s každým druhem akcie (A–D) je spojeno právo na výplatu dividendy společnosti v rozdílné výši v závislosti na výkonnosti divize, jejímž je akcionář vedoucím zaměstnancem
- vlastnit jej může pouze osoba v zaměstnaneckém poměru ke společnosti
- akcie nemají hlasovací práva
- převoditelnost je podmíněna souhlasem valné hromady, omezena předkupním právem akcionářů se zakladatelskými akciemi

- a) V čem vidíte největší výhodu těchto manažerských akcií?
- b) Jak byste charakterizovali tyto manažerské akcie? Co jsou to tzv. "tracking shares"?
- c) Lze vytvořit akcie bez hlasovacího práva? Kde jsou limity? Ve kterých případech by hlasovací právo "ožilo"?
- d) Valná hromada rozhodla, že změní manažerské akcie tak, že každé akcii přidá dva hlasy. Jak velká většina hlasů musela být k přijetí tohoto rozhodnutí dosažena? Ke kterému okamžiku bude tato změna účinná?
- e) Mohla by valná hromada přijmout rozhodnutí, že vydá nový druh akcie – Zakladatelskou akcií X, se kterou bude spojeno právo veta? Jak se takový druh akcie běžně nazývá? Proč je vydání takové akcie problematické?
- f) Lze vydat akcie inkorporující právo parkovat osobním vozem na hlídaném parkovišti v sídle korporace?
- g) Lze vydat akcie inkorporující právo na stabilní úrok ve výši 1 procenta ročně?

3. Vytvořte článek Stanov společnosti zavádějící tzv. vinkulaci akcií. Zvažte, zda lze takto postupovat u akcií zaknihovaných a zda má takové ustanovení smysl u společností s jediným akcionářem. Vytvořte vzor tak, aby se maximálně limitovala odkupová povinnost korporace. Jednotlivé vzory budou předmětem diskuse na semináři.
4. Lze vinkulovat akcii tak, že s jejím převodem musí souhlasit představenstvo a dozorčí rada (v tomto pořadí)?
5. Posuďte článek stanov, dle něhož „se zakazuje převádět akcie na jméno pouze po dobu jednoho roku ode dne přijetí stanov a uplynutím této doby se akcie na jméno stávají převoditelnými neomezeně“.
6. Dominantní akcionář uvažuje o tom, že by vykoupil akcie minority. Jaké postupy se mu nabízejí, pokud by minoritní akcionáři odmítali své akcie prodat?
7. K vytěsnění minoritních akcionářů:
  - a) Jaké jsou jeho předpoklady?
  - b) Je možné, aby byl hlavním akcionářem subjekt, který disponuje pouze 11% hlasů?

Konzultace: út od 13.40-15,00 v místnosti 248

- c) Přičítají se k podílu hlavního akcionáře na a.s. i podíly jeho dceřiných společností?
- d) Jak je zajištěna ochrana zástavních věřitelů v procesu nuceného přechodu?
- e) K jakému okamžiku dochází k přechodu účastnických cenných papírů?
- f) Jak se stanoví výše protiplnění?
- g) Co je to dorovnání?
- h) Zasahuje do procesu vytěsnění ČNB?
- i) Lze vytěsnit i anonymní akcionáře?
- j) Jak bude společnost postupovat, pokud vytěsnění akcionáři odmítnou své akcie vydat?

6. Co jsou tzv. akcionářské dohody?

7. Posud'te relevanci následujícího ujednání mezi akcionáři: *„Vznikne-li potřeba poskytnout společnosti nebo společnosti P. S. finanční prostředky, jsou strany povinny zajistit, aby se jimi nominovaní členové představenstva společnosti, resp. společnosti P. S., dohodli na potřebné výši finančních prostředků, a aby stranám doručili písemnou žádost o poskytnutí prostředků spolu s návrhem smlouvy o půjčce ve znění v podstatných ohledech shodném s přílohou čl. 3 smlouvy.“* Předpokládejte, že v čl. 3 je dostatečně specifikována smlouva o půjčce. Je takové ujednání přípustné? Zavazuje akcionáře?

8. Vymezte, co jsou SHA typu „tag along“, „drag along“.

9. Jaké „shoot-out mechanismy“ v akcionářských dohodách znáte?

10. Akcie společnosti jsou vinkulované. Akcionář A proto uzavře s potenciálním nabyvatelem akcií Smlouvu o budoucí smlouvě o převodu akcií na jméno. V ní se akcionář zaváže převést jím vlastněné akcie na jméno poté, kdy to bude podle stanov přípustné (tedy kdy omezení převoditelnosti akcií nebude takovému převodu bránit), současně udělil akcionář budoucímu kupujícímu plnou moc k jeho zastupování na valné hromadě. Posud'te rizika této konstrukce.

11. Co jsou nabídky převzetí? Kde jsou upraveny a kterých korporací se tato právní úprava týká?